

Verslag thematafel: Opgroeien

Datum: 14-07-21

Aanwezig: Carla Aarts (voorzitter, gemeente Breda), Coen Michel (IWM), Patrick Joosen (IMW Breda), Jan van Haren (Social Work), Ank Koershuis (Sterk Huis), Annemiek Gijsbers (Indigo), Manon Arts (Jong JGZ), Anja Hartmans (Surplus), Pieter van Loon (Grote Broer-Grote Zus), Jenny Parren (Grote Broer-Grote Zus), Christiene de Mes (GGD), Patrick Joosten (CJG), Marieke Heesters (CJG), Irene Dijkstra (Novadic-Kentron), Robert van der Krogt (MEE West-Brabant), Jisk Branderhorst (gemeente Breda), Trudy Hollander (gemeente Breda).

Afwezig: n.v.t.

Notulist: Peter Luijten

Notulen.

Opening

De voorzitter opent om 09:00 uur de vergadering, en heet iedereen welkom. Ondanks eerdere mededeling wordt deze toch online in Teams gehouden.

Kwetsbare jongeren in Breda (toelichting door Trudy Hollander)

Hoewel 'het verhaal' achter de cijfers bij verantwoording belangrijker is dan de cijfers zelf, horen deze er wel bij ter onderbouwing van het verhaal. De gemeente ontwikkelt momenteel monitoren, waaronder de buurtbarometer. Trudy laat zien op welke wijze de cijfers zinvol en hanteerbaar kunnen worden gemaakt door de samenhang aan te brengen. Zij doet dit met een presentatie over de buurtbarometer en het onderzoek 'Bereik kwetsbare Bredanaars'. Met zo'n monitor wordt een verdieping gemaakt en veel informatie ontsloten. Er wordt zichtbaar waar we als stad staan, wat er in de wijken gebeurt. Hierdoor ontstaat het inhoudelijk gesprek, wordt zichtbaar waarop gestuurd moet worden, e.d.

Koppeling met andere databases, bijvoorbeeld leerplicht, geeft weer aanvullende inzichten en stuurinformatie.

Bedoeling is om na de zomervakantie de monitor voor deze thematafel te maken.

Jisk zegt dat datagestuurd werken nog geen vanzelfsprekendheid is. Hij roept op om alle data die beschikbaar zijn, ook te gebruiken in het gesprek met elkaar.

Manon vraagt of vanuit de thematafel nog suggesties of wensen kunnen worden aangedragen voor de monitor. Trudy bevestigt dit. Zij zal de 'inhoudsopgave', die voor de monitor is opgesteld, delen met de leden van de thematafel. Deze geeft een inzicht in wat er in de monitor wordt opgenomen. De leden kunnen aanvullende wensen en suggesties doorgeven (actie 3).

Tot slot vraagt Trudy, met het oog op de Dag van de Verantwoording later dit jaar, of het voor de thematafel mogelijk is om bij de indeling in kwadranten ook de postcodes te vermelden. Dit lijkt niet een-twee-drie mogelijk. Niet elke organisatie registreert op postcode, en soms vallen de postcodes niet uitsluitend in één kwadrant maar overlappen nog een ander kwadrant. Hier moet dus nog nader naar gekeken worden (actie 3).

Horizontale verantwoording – het verhaal van partner aan andere partners

Elke organisatie legt in maximaal 15 minuten aan de hand van een format aan de andere partners verantwoording af over de voortgang van het uitvoeringsplan. Daarbij wordt het 'praktijkverhaal' gegeven, en duidelijk gemaakt wat de organisatie in de stad zichtbaar maakt.

Het gesprek, dat daarop met de partners volgt, moet duidelijk maken of we op de goede weg zijn, of dat we toch dingen liever anders kunnen of moeten doen. Hierdoor kunnen we problemen eerder in beeld krijgen en tot een dienstverlening komen die nog meer oplevert.

De verantwoording zelf wordt in dit verslag niet opgenomen. Wel het gesprek dat naar aanleiding daarvan wordt gevoerd. Achtereenvolgens komen aan het woord:

CJG, Marieke Heesters en Patrick Joosten

Patrick zegt desgevraagd dat zij vooral tevreden zijn dat zij van acht partijen konden teruggaan naar drie partijen. De samenwerking is daarmee verbeterd.

Uit de presentatie komt naar voren, dat er veel tijd gaat zitten in het leggen van de verbinding vanuit eerste lijn met de voorzieningen in de wijk (onderwijs, huisarts, kinderopvang, woningcorporatie, e.d.) en met specialistische hulp.

Jisk herkent dit. Hij ziet dat in de wijk de jongerenwerkers, buurtsportcoaches en preventieve werkers elkaar regelmatig opzoeken, maar dat bijvoorbeeld CJG en gemeentelijke regisseurs meer op afstand zitten. Zijn vraag aan het CJG is: hoe sturen jullie daarop richting medewerkers en hoe komen we uit dit dilemma? Wat wil je anders gaan doen, wat heb je nodig van andere thematafelleden of van de gemeente? Patrick zegt dat - om te beginnen - bewustwording van de problematiek nodig is. De problematiek wordt mede door de wachtlijsten vergroot. Het doorzetten van een cliënt die daarmee wordt losgelaten en dan alleen maar in een wachtlijst komt, wekt bij de cliënt geen vertrouwen. Waar afspraken voor nodig zijn, is de afstemming. Zodra er méér partijen betrokken zijn is niet duidelijk wie de regie heeft. Wat wij daaraan kunnen doen is het gesprek aangaan en samen de oplossing zoeken (actie 4). En uiteindelijk moeten wij meer naar de voorkant en naar preventie toe bewegen.

De discussie maakt nog een ander dilemma zichtbaar. De vraag is groter dan de beschikbare capaciteit. En als men de handen al vol heeft aan de manifeste hulpvraag ligt het niet voor de hand om op zoek te gaan naar de latente hulpvraag, terwijl dat toch zou moeten. Er is daarom een fundamentele discussie nodig over welke keuzes gemaakt moeten worden en wat de consequenties daarvan zijn (actie 4).. Dat kan ertoe leiden dat – terwijl er vraaggericht wordt gewerkt - er vanuit aanbodperspectief gekeken gaat worden, en er 'nee' verkocht moet worden, terwijl nu altijd 'ja' wordt gezegd.

Naar aanleiding van een opmerking van Manon zegt Marieke, dat de leeftijdsgroep 0-4 jaar onder het kopje 'onderwijs' wordt toegevoegd (actie 4).

Op de vraag of de thematafel een preventief aanbod zou moeten ontwikkelen op de GGZ problematiek, antwoordt Marieke dat het CJG momenteel onderzoek doet om te achterhalen wat er voor zo'n preventief aanbod nodig is. (actie 4).

Jisk merkt op dat de huidige opdracht voor CJG, die in 2020 is opgesteld, onvoldoende lijkt aan te sluiten op de werkelijkheid van nu. (actie 4). Hij vraagt of dat zichtbaar gemaakt kan worden aan de hand van aantallen, categorieën en/of complexiteit? Is deze informatie uit het systeem te halen? Coen merkt hierbij op, dat het niet uitsluitend gaat om aantallen of complexiteit, maar ook om diverse 'categorieën' van CJG-clienten. Dit zou inzichtelijk gemaakt en uitgewerkt moeten worden in het volgend uitvoeringsplan (actie 4).

(pauze)

Surplus Jeugdwerk, Anja Hartmans

Op de vraag van Jisk naar dilemma's antwoordt Anja, dat zij erg slecht zijn in 'nee' zeggen. Zij ziet dat veel tijd gaat zitten in overlastbestrijding, waardoor weinig tijd overblijft om jongeren vanuit hun kracht te ondersteunen. Het blijkt dat de aanpak, die ze voor overlastbestrijding ontwikkeld hebben, goed

werkt, maar het kost véél tijd. Daarom is samenwerking heel belangrijk. Maar het is ook belangrijk om keuzes te gaan maken, te bepalen van wat doen we wel en wat doen we niet, en wat de consequenties daarvan zijn. De monitor zou ons daarbij goed kunnen helpen.

Anja beaamt de constatering van Jisk dat er soms ook sprake is van een overlap. Zij vindt dat afstemming nodig is bij de 'witte vlekken' en bij de overlap. Zij merkt op dat jongerenwerk en CJG niet altijd de verbinding met elkaar vinden.

Jisk constateert dat de samenwerking op dit punt beter moet en vraagt, hoe zij dit kunnen bewerkstelligen. Anja zegt dat daar samenwerking voor nodig is, waarin gezamenlijk de keuzes worden gemaakt: wie doet het, wat laten we aan de ander over, etc. Vanuit Surplus is al het initiatief genomen en is men daarvoor met GGZ Breburg, GGD en Sterk Huis aan tafel gegaan. Om samen zulke keuzes te kunnen maken is wel een goed inzicht in ieders kwaliteit en rol nodig. Dat delen we nog niet altijd voldoende. Er is wel al regelmatig overleg, zowel op bestuurlijk als op managementsvlak. Wij zouden met alle kaarten op tafel samen moeten kijken: wat is de behoefte, hoe benaderen wij die, en wie is daar goed in (actie 5).

De gesprekken met 'onderwijs' lopen al. Dat was ook een van de opdrachten in de pilot van jeugdprofessionals in de huisartsenpraktijken. Maar ook in die gesprekken zou je dezelfde breedte moeten opzoeken, door de vraag te stellen: wat is de behoefte.

Ank is van mening dat de organisatie van de keten al een vertraging in zich draagt. Als de nulde, eerste en tweede lijn elkaar regelmatig zouden treffen, zijn de lijnen korter en wordt effectiever geschakeld ('matched care' in plaats van 'stepped care').

Anja is het hiermee eens.

Jisk is van mening dat bij dit gesprek ook de GGD hoort, zeker daar het gaat om de jeugdgezondheidszorg binnen het onderwijs. Christine beaamt dit en zegt dat Jeugdgezondheidszorg er bij hoort, omdat zij álle kinderen in beeld hebben, niet alleen de kwetsbare. De GGD kan al vroegtijdig signaleren dat een kind kwetsbaar kan worden. Daarnaast is het zo dat - waar het gaat om eenzame jongeren, GGZ-problematiek, e.d. – het vinden van de goede verbinding met CJG, Jongerenwerk, en andere partijen, een belangrijk thema voor de GGD is (actie 8).

Grote Broer - Grote Zus, Pieter van Loon en Jenny Parren

Jisk merkt op dat Grote Broer – Grote Zus met rolmodellen werkt, wat erg effectief blijkt te zijn. Hij vraagt of andere partners hier een voorbeeld aan willen nemen, zien zij hier mogelijkheden?

Jenny zegt dat rolmodellen op veel verschillende manieren ingezet kunnen worden. Zij werken vanuit de JIM-aanpak. De jongere wordt de gelegenheid geboden om rolmodel te zijn binnen zijn/haar eigen netwerk. Zij hoeven niet in alles goed te zijn. Wat ze wel goed doen, kun je eruit lichten. Daarmee overstijgt iemand zichzelf. Het feit dat het gezin het rolmodel zelf kiest levert direct een groot mandaat om in combinatie met specialistische hulp verandering tot stand te brengen, anders dan in de klassieke aanpak van hulpverlening. Ook belangrijk daarbij is om vragen vanuit de wijk te koppelen aan het juiste groepje broers en zussen. Dit is een belangrijk aandachtspunt van de pedagogisch medewerkers van Grote Broer-Grote Zus.

Desgevraagd naar hun activiteit in een derde wijk zeggen Pieter en Jenny, dat zij als organisatie niet hebben bedacht om er een derde wijk bij te nemen; die vraag wás er.

Social Work Breda, Jan van Haren

Deze presentatie vindt geen doorgang omdat Jan van Haren vroegtijdig uit de vergadering is weggeroepen.

Jong JGZ, Manon Arts

Na haar presentatie geeft Manon op vragen over trajecten voor jonge zwangere meiden nog de volgende toelichting.

Deze meiden komen bij hen in beeld via verloskundigen, gynaecologen, en uit de toeleiding voor het Prenatal huisbezoek. Zij kunnen eventueel in aanmerking worden gebracht voor 'Voorzorg'. Dit is een intensief traject van tweeënehalf jaar dat al tijdens de zwangerschap begint. Om hiervoor in aanmerking te komen moeten ze voldoen aan strenge eisen. Het wordt uitgevoerd door Jong JGZ in samenwerking met Curio - Zorg en Welzijn.

Het is een landelijk programma onder regie en monitoring van de NCE. Om dit uit te kunnen voeren is een licentie van het NCE nodig. Het wordt gefinancierd uit middelen van de gemeente (maar niet uit thematafelgelden). Het is een van de weinige interventies die wetenschappelijk zijn onderzocht. Het is bewezen effectief, leidt tot minder meldingen, gezondere kinderen, en is bovendien generatiedoorbrekend. Ook in financieel opzicht heeft het een positief resultaat, omdat is vastgesteld dat de besparingen voor gemeente en gemeenschap nadien groter zijn dan de kosten van het traject. Omdat er in de praktijk nogal wat vrouwen waren die net niet aan de voorwaarden voor Voorzorg voldeden, maar waarvan Jong JGZ vond dat ze toch extra ondersteuning nodig hadden, is Prezorg ontwikkeld. Het is een korter en wat lichter traject. Beide trajecten zijn gericht op de ontwikkeling van opvoedvaardigheden van de moeder (en indien mogelijk vader).

Manon doet er in haar presentatie melding van dat 'de verbindingsprofessional' in de praktijk nog niet uitgekristalliseerd is en er bij partijen verschillende verwachtingen over bestaan. Zij stelt daarom voor om in later stadium hierover in gesprek te gaan, om dit voor de opdracht van 2022 te concretiseren. Jisk vraagt zich af, gelet op de signalen, of dit niet al voor de tweede helft van dit jaar zou kunnen. Uit de reacties aan tafel blijkt dat hier inderdaad behoefte aan bestaat. Afgesproken wordt dat op korte termijn met enkele partners van deze tafel een gesprek hierover wordt belegd (actie 9).

GGD, Christiene de Mes

Christiene geeft een heldere presentatie over het werk van de GGD in het kader van het Uitvoeringsplan. Naar aanleiding hiervan wordt gevraagd of de GGD binnen het onderwijs ook met Maatschappelijk Werk contact onderhoudt. Christiene antwoordt daarop, dat de meldingen voor 'Mazzel' vaak komen vanuit Maatschappelijk Werk of de zorgcoördinatoren in het mbo en voortgezet onderwijs.

Marieke constateert dat de partners van deze tafel richting onderwijs los van elkaar en langs elkaar opereren. (actie 8).

Sterk Huis, Ank Koershuis

Ank geeft een heldere presentatie over het werk van Sterk Huis. Naar aanleiding hiervan zijn geen vragen.

Gemeente Breda Wijktafel(s) Opgroeien, Jisk Branderhorst

Jisk geeft de tussenstand van het Uitvoeringsplan Familie, Onderwijs en Zorg, en Veiligheid. Tal van onderdelen gaan goed. Er blijken op onderdelen echter stijgingen, welke later dit jaar moeten leiden tot meer aandacht en/of specifieke acties.

Planning 2^e helft 2021, doorkijk 2022 – en samen verder

Gelet op de tijd (het is inmiddels 12:00 uur) wordt afgesproken dit agendapunt volgende keer te behandelen.

Afgesproken wordt dat de leden Carla aan de hand van het format aangeven, met focus op de 2e en 3e kolom: wat is er opgevallen, wat ging verkeerd, wat is er geleerd, waar is urgentie, enz. Zaken die wellicht al in de verantwoordingsstukken staan, maar lang niet alles is er in terug te lezen. Graag inleveren vóór 1 augustus a.s. bij Carmen én Jisk (actie 10).

Andere actiepunten worden indien mogelijk tijdens de vakantieperiode, maar uiterlijk na de vakantie opgepakt (actie 11).

De volgende vergadering staat gepland op 18 augustus a.s. Deze komt te vervallen. Er wordt een nieuwe datum gezocht in september a.s. (actie 12).

Sluiting

Carla zegt dat deze ochtend heel veel informatie is uitgewisseld en complimenteert en bedankt de leden hiervoor. Zij sluit om 12.10 uur de bijeenkomst.